

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 20. An sponsalibus addi possint pacta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

dissolvantur sponsalia, multi cum *Sanch.* do-
cent, nihil posse retinere, quamvis osculum vel
copulam admiserit, quia liberè cedit omni
priori jure, sed *Castrop.* n. 17. probabilius dicit
retinere posse, quia consentiendo in dissolutio-
nem, tantum cedit priori contractu sponsa-
lium, non autem jure ad illud, quod acquisivit
amisso pudore.

§. 7. Qui innocens est, & ob alterius cul- 140.
pam, v. g. fornicationem recedit à sponsalibus,
acquit accepta, & justè reperit à se donata, ut
antè insinuatum est, & in Jure habetur apud
Castrop. n. 18.

§. 8. Donum matutinum seu morgengeba, 141.
ut vocat *Haun.* De just. t. 1. tr. 4. c. 5. n. 330.
est donum, quod maritus secundo die nuptia-
rum dat uxori pro pudicitia vel virginitatis
thesauro sibi credito. In Hispania & Lusitania
datur etiam viduis, in Bavaria solis virginibus,
aut quæ saltem in communi æstimatione, cum
nuberent, habebantur virgines. Hujus doni
dominium spectat ad uxorem, quæ etiam alie-
nare potest inter vivos, sed quamdiu retinet,
ususfructus spectat ad maritum, de quo plura
videri possunt apud *Haun.* à n. 462. Circa dota-
lia, contra-dotalia, aliæque bona conjugum
videri possunt dicta l. 3. p. 1. à n. 1017.

Q. 20. An sponsalibus addi possint pacta. R. §. 1. 142.
Affirmativè, & patet ex quotidiana praxi. In-
ter cætera addi potest pactum, 1. ut vir perpe-
tuò habitet in domicilio uxoris, *Castrop.* tr. 28.
d. 1. p. 15. 2. Ut vir post mortem uxoris re-
neatur restituere ejus hæredibus tot nummos
in eadem specie, quot accepit, quamvis certò
futurum sit, ut valor eorum sit tum notabiliter
major,

major, quamvis enim hoc non liceat in mutuo in quo debet manere æqualitas, talis tamen æqualitas non requiritur in pactis dotalibus, si potest uxor, ad onera Matrimonii ferenda dare 1000., & vir liberè se obligare ad reddendū 2000., hoc enim faciendū censetur tantū augere dotem uxoris suæ, quod ipsi licitum est, uti probat *Lugo* in Resp. mor. l. 6. dub. 23.

143. §. 2. Quamvis *L. Si ita stipulatus ff. De verb. oblig.* non valeat pactum, si sponsus dicat sponsæ, *ducam te, si donaveris mihi mille*, quia præsumitur intendere contractum ex libidine & turpi quæstu, tamen si absit præsumptio illa turpitudinis, & id petat causâ dotis augendæ, vel propter inæqualitatem ipsorum, aut ex alia firmi li causa honesta, valebit, *Abb. Omn. d. 34. n. 19. Delb. c. 8. d. 19. f. 6.*

144. §. 3. Nobilis habens hæredes ex conjugio mortua licitè ducit secundam sub pacto, ut hæres & proles nascituræ abstineant à bonis paterna titulis, insignibus, & contenti sint certâ dote sibi constituenda, nam l. 2. Feud. tit. 29. talia Matrimonia approbantur, & vocantur ad mortuam generaticam, de quibus videri potest *Krimer à n. 556.*

§. 4. Huc spectat solutio sequentis castus
145. Titius non vult cum Caja Matrimonium, nisi addito hoc pacto; quod Caja renuntiet lucris Matrimonio, faciendis, quæ alioquin Jure communi dividenda essent inter ipsas, hæc enim lucra omnia vult Titius sibi & hæredibus suis cedere. Caja contractum in init seridè vel fictè *Queritur*, 1. Si seridè inièrit, an non possit illud scindere. 2. Si iniit fictè, quid dicendum

Re. ad 1. Si serio inuit, non potest rescindere, non enim apparet, quo Jure vel privilegio id posset, nam potuit cedere illo jure per contractum, qui non repugnat Matrimonio, & quena liberè fecit acceptavitque Titius, *Sanch. l. 6. d. 5. n. 1.* Verum quidem est, quòd donatio liberalis à conjugè conjugifaceta fit semper revocabilis, sed hoc est ex dispositione Juris positivi & in Matrimonio tantum, ob causas, quas Jus affert, nempe ne ob amorem nimium exspoliet unus alterum &c. Jus autem nihil simile disposuit circa pacta dotalia, neque pro hoc casu eadem sunt causæ: imò *Sanch. n. 5.* docet uxorem posse in favorem viri, etiam in Matrimonio, renunciare lucris acquirendis, quia non ideo censetur alienare aliquid ex proprio patrimonio. Nec inde sequitur conditionem Cajæ fore velut ancillæ, nam gaudet cæteris privilegiis uxorum: & licet habeat sortem solito inferiorem, eam habet, quia sic voluit, & quia judicabat sibi melius esse etiam talem habere quàm non habere: mortuo autem Titio non erit miserior, quàm fuerit antequam haberet Titium, imò multam suppellectibilem aliâque cum bona gratia Titii secum auferet, ergo non habet, quòd de injuria ulla queratur. *Re. ad 2.* si fictè contraxit, imprimis nihil ipsam juvat fictio, quia ex justitia tenebatur serio contrahere, ergo injuriam fecit fictè contrahendo, ergo tenetur ad sarcienda omnia damna, quæ sequerentur ex fictione, seu ex non posito serio consensu. Si autem prætextu ficti consensûs vellet sibi clam partem sublegere, damna illa sequerentur ex fictione, ergo teneretur illa sarcire, hinc jam obligatur sic agere, atque si consensum, uti ex justitia tenebatur, seri-
rium

rium posuisset. Deinde si Titius talem intentionem habuit, quod non consentiret in Matrimonium, nisi Caja conditionem illam acceptaret, consensus sic conditione non purificata positus esset nullus, adeoque Matrimonium foret invalidum, nec Caja posset aliquid pretendere ex iure per tale Matrimonium acquisiti: teneretur nihilominus Caja etiam nunc serio consentire ac resignare lucris, & facere, ut revalidaretur Matrimonium. Hæc quoad rem habentur apud *Lugo De iust. d. 22. l. 4. & Dicast. De iuram. d. 2. l. n. 339.*

146. §. 5. Huc etiam reducitur solutio sequenti casus: Titius legat Cajæ nepti suæ 100. si nubat nobili de patria. *Queritur*, si nubat alteri, legatum perdat. *Res.* Negant aliqui, quia cum hæc conditio faciat quasi pœnam, & obstat libertati Matrimonii, censetur non adjecta. *Contra* ex illis, quæ dixi l. 3. p. 2. n. 600. & quæ habet *De Luca de Matr. disc. 14. iterumque de Trid. disc. 26. n. 37.* Caja perdit legatum, quia cum non agatur de pœna, qualis esset, si possetur conditio, ut alioqui careret legitima dote, sed agatur de mero lucro obtinendo, Caja hoc velit, debet conditionem implere: Neque hoc censetur impedire libertatem Matrimonii, cum sit liberum id lucrari vel dimittere, & maneat libertas eligendi unum ex tot nobilibus de patria.

De pactis dotalibus & aliis, quæ adungi possunt sponsalibus, fusillimè agit *Onn. d. 37.* videri potest.

147. *Q. 21. An & quomodo pacta pœnalia sponsalibus adiecta obligent.* *Res.* §. 1. Negant obligare *S. Thom. suppl. q. 43. a. 1. ad 4. Beja p. 1. cas. 1. Sanch. l. d. 1.*